

Zadanie 5

Macierz A rozmiaru $n \times n$ nazywamy macierzą Toeplitza, jeśli jej elementy spełniają równanie $A[i, j] = A[i - 1, j - 1]$ dla $2 \leq i, j \leq n$.

- Podaj reprezentację macierzy Toeplitza, która umożliwi dodawanie dwóch takich macierzy w czasie $O(n)$.
- Podaj, oparty o metodę dziel i zwyciężaj, algorytm mnożenia macierzy Toeplitza przez wektor. Ile operacji arytmetycznych wymaga taki algorytm?

- Niech v_n będzie wektorem reprezentującym macierz Toeplitza (oznaczymy ją przez T) o rozmiarze $n \times n$, który ma postać $\langle T_{n1}, T_{n2}, \dots, T_{n(n-1)}, T_{nn}, T_{(n-1)n}, \dots, T_{1n} \rangle$. Wektor ten ma rozmiar $2n - 1$ i reprezentuje każdą przekątną (nie tylko główną) macierzy T . Dodawanie wektorów v_n wymaga $2n - 1$ operacji arytmetycznych, co jest równe $O(n)$.
- Naszym zadaniem jest pomnożenie macierzy T przez wektor V . Macierz Toeplitza można przedstawić w postaci blokowej, tak samo jak wektor, przez który mnożymy. W takim razie rozważamy działanie

$$T \cdot V = T \cdot \begin{bmatrix} v_0 \\ \vdots \\ v_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A & B \\ C & A \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} V_1 \\ V_2 \end{bmatrix}$$

Zauważmy, że $AV_1 = A(V_1 + V_2 - V_2) = A(V_1 + V_2) - AV_2$, oraz $AV_2 = A(V_1 + V_2 - V_1) = A(V_1 + V_2) - AV_1$. W takim razie mamy

$$\begin{bmatrix} A & B \\ C & A \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} V_1 \\ V_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} AV_1 + BV_2 \\ CV_1 + AV_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A(V_1 + V_2) - AV_2 + BV_2 \\ CV_1 + A(V_1 + V_2) - AV_1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A(V_1 + V_2) + (B - A)V_2 \\ A(V_1 + V_2) + (C - A)V_1 \end{bmatrix}$$

Zauważmy, że macierze A, B, C również są macierzami Toeplitza. Każdy krok metody wymaga dodania do siebie dwóch macierzy Toeplitza o rozmiarze $\frac{n}{2} \times \frac{n}{2}$, dodanie dwóch wektorów o rozmiarze $\frac{n}{2}$ i wykonanie trzech rekurencyjnych mnożeń macierzy $\frac{n}{2} \times \frac{n}{2}$ przez wektor o rozmiarze $\frac{n}{2}$. Rozwiązując rekurencję $T(n) = 3 \cdot T(\frac{n}{2}) + O(n)$ otrzymujemy, że powyższy algorytm wymaga $O(n^{\log_2 3})$ działań arytmetycznych.

Ale co w przypadku, gdy n jest nieparzyste? Można bardzo łatwo to obejść - bierzemy macierz z wykreślonym wierszem $\lceil \frac{n}{2} \rceil$ i kolumną $\lceil \frac{n}{2} \rceil$, wykonujemy algorytm tak jak w przypadku n parzystego, a wynik tego kroku będzie postaci:

$$\begin{bmatrix} V_1 + V'_1 \\ \prod_{i=1}^n T_{\lceil n/2 \rceil i} \cdot v_i \\ V_2 + V'_2 \end{bmatrix}$$

$$V'_1 = \begin{bmatrix} T_{1 \lceil n/2 \rceil} \cdot v_{\lceil n/2 \rceil} \\ T_{2 \lceil n/2 \rceil} \cdot v_{\lceil n/2 \rceil} \\ \vdots \\ T_{\lceil n/2 \rceil \lceil n/2 \rceil} \cdot v_{\lceil n/2 \rceil} \end{bmatrix} \quad V'_2 = \begin{bmatrix} T_{(\lceil n/2 \rceil + 1) \lceil n/2 \rceil} \cdot v_{\lceil n/2 \rceil} \\ T_{(\lceil n/2 \rceil + 2) \lceil n/2 \rceil} \cdot v_{\lceil n/2 \rceil} \\ \vdots \\ T_{n \lceil n/2 \rceil} \cdot v_{\lceil n/2 \rceil} \end{bmatrix}$$

Zostanie przeprowadzonych $O(n)$ dodatkowych operacji, więc w dalszym ciągu wykonujemy $O(n^{\log_2 3})$ działań arytmetycznych.